

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouč, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlijudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vs leto .. K 24.— | Četrta leta .. K 6.—
Pol leta .. „ 12.— | En mesec .. „ 2.—

V upravnistvu prejemati na mesec K 1.90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto .. K 25.— | Četrta leta .. K 6.50
Pol leta .. „ 13.— | En mesec .. „ 2.30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozira na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez oziroma vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Gautsch — Hohenlohe.

Na Dunaju, 30. aprila.

Baron Gautsch ni več ministrski predsednik. Udarci, ki mu ga je zadal poljski klub, je bil res smrten. V soboto zvečer je poljski klub sklenil, odkloniti vse Gautscheve kompromisne ponudbe, in danes je Gautsch političen kadaver.

Gautsch sam ni slutil, da mu bo tako hitro odklenalo. Ko se je zaznalo za sklep poljskega kluba, je vlada izdala parolo, da položaj vsled tega sklepa zanjo ni brezupen in dalje, da se zdaj začne boj proti Poljakom. Gautschevo časopisje je to parolo izvedlo in napovedalo, da Gautsch na noben način ne vrže puške v koruzo, nego da začne zdaj boj zoper Poljake in če se ne vdajo, razpusti zbornico.

Ali prišlo je drugače. Včeraj popoldne je bil načelnik poljskega kluba grof Dzieduszycki pri cesarju in nekaj ur pozneje je moral Gautsch demisijsko. Cesar je Gautschevo demisijo tudi takoj sprejel in poveril sestavo novega ministrstva tržaškemu namestniku princu Hohenlohe.

Vest o Gautschevem odstopu so vsi rodoljubni Slovenci pozdravili z veseljem, kajti z Gautschem je padel eden najstrupenejših sovražnikov slovenskega naroda. Gautschevo ime se bo imenovalo vedno z istim čuvstvom, kakor imena Gleispach, Widmann in Vesteneck, Lasser in Körber. S svojo volilno reformo je hotel ta mož prizadeti koroškim in štajerskim Slovincem smrtno rano, na Kranjskem pa je Gautsch ustvaril nov sistem in z vsimi močmi delal na to, da bi prišli klerikalci na krmilo ter ubili svobodomiselnost narodno stranko. Gautsch nam je poslal v deželo Schwarza in Chorinskega in Gautsch je predložil kranjskemu dež. zboru tak načrt volilne reforme, da je narodnapredna stranka morala nastopiti proti njej z obstrukcijo. Kaj je torej naravnije, kakor to, da pozdravljamo poraz barona Gautscha z iskreno radostjo in da je ta mož padel tako nejuhaško in nemožato, to le še povečava naše zadoščenje.

Gautsch si je pridobil marsikaj simpatij s tem, da je predložil načrt volilne reforme na podlagi splošne in enake volilne pravice. Ljudje pa so pri tem pozabili, da tega ni storil iz prepričanja, marveč na ukaz od zgoraj. Gautsch je še jeseni izjavil v parlamentu, da ni za splošno in enako volilno pravico, a ko so višji krogi iz oziroma na Ogrsko zahtevali, da se predloži tak načrt, je „značajni“ Gautsch takoj presedlal, pri svojem načrtu pa skrbel, da bi slovenski narod oškodoval čim najbolj mogoče in da bi to laglje izvedel, je podkupil slovenske klerikalce, da so ti privo-

lili v tako oškodovanje in se zavezali, zanj glasovati.

Gautschev naslednik je princ Hohenlohe. To je nov mož, o čigar političnih nazorih nihče ničesar ne ve in ker še tudi ni znano, kake sotrudnike si izbere, je vsaka sodba o njem nemogoča.

Prvo vprašanje, ki se vsiljuje spričo te spremembe v ministrstvu je sedaj: kaj bo z volilno reformo. Tudi na to ne ve še nihče odgovora. Gotovo je le eno, da vprašanje o volilni reformi ne sme in ne more izginiti z dnevnega reda. V vsem drugem pa vladajo v parlamentarnih krogih direktno nasprotujoča si mnenja. Eni sodijo, da izvede Hohenlohe samo volitev delegacije in dovolitev državnih potreb, potem pa razpusti državni zbor in predloži prihodnjemu parlamentu nov načrt volilne reforme. Drugi so mnenja, da ima nalogo, sestaviti parlamentarno koalicio in ustvariti koalicijsko ministrstvo, ki napravi volilno reformo, tretji pa trde, da bo nadaljeval tam, kjer je Gautsch moral prenehati, kar jo pa prav z ozirom na Poljake jako neverjetno.

Slovenci smo na vsak način na boljem, ker je zdaj vsaj upanje, da se popravijo krivice, ki nam jih je hotel Gautsch storiti s sodelovanjem izdajalskih klerikalcev.

Kriza je rešena.

(Izvirni dopis „Slov. Narodu“.)

Belgrad, 26. aprila.

—ut. Poslednja kriza je bila menda najtežja, kar jih je bilo v Srbiji po junijski revoluciji. Ko je prejšnja vlada demisijsko, ni bila zbrana narodna skupščina in zato so belgrajski listi v skrbeh beležili glasove dunajskih listov, ki so prorokovali „nevtralen“ kabinet v Srbiji, a taki kabineti so v Srbiji pustili zelo žalostne spomine. Ni torej čuda, da so že mnogi v skr-

beh pričakovali dan, ki bi z enim „Coup d'état“ iznenadil ne samo Srbijo, nego celo Evropo. Edino strogo ustavno dosedanje držanje kralja Petra jo razprševalo te bojazni, ali one so se zopet javljale, ko so prispeli v Belgrad novi dunajski listi, ki so zopet s popolno sigurnostjo trdili, da je „nevtralen“ kabinet v Srbiji neizogiben in da kralj Peter resno misli na to.

In zato je Srbija prvih dni krize bila v skrbeh, ali takoj, ko se je zopet sešla narodna skupščina, so vse te skrbi izginile, ker smo vsi vedeli, da se nihče ne bo upal niti pomisliti na kak „coup d'état“ na očigled narodnega zastopstva. Takoj se je vedelo, da se kriza reši parlamentarnim načinom in ostalo je edino vprašanje: Kdo sestavi novo vlado? Nekaj časa so bili v kombinaciji samostojni, a takoj potem zopet zmerni radikalci — ti poslednji so imeli več šans, ker so samostojni radikalci takoj, ko je podala vlada, sestavljena iz njih, ostavko, porušili vse mostove za sabo in se niso več mogli vrniti, nego so morali iti naprej. Sicer so se samostojni radikalci takoj, ko so videli, da tudi zmerni radikalci lahko sestavijo vlado, začeli kesati radi prenegega rušenja mostov in začeli so iskati pota nazaj — ali bilo je prepozno. V torek je bilo že jasno, da sestavi novo vlado g. Nikola Pašić, vodja zmernih radikalcev, ker je bil tega dne trikrat pozvan v dvor, a drugi politiki tega dne sploh več niso bili pozvani v dvor. Časnikarjem, ki smo bili neprestano zbrani v tiskovnem uradu, odkoder smo gledali, kdo ide v dvor, je bilo takoj, ko smo videli, da v dvor razen Pašića ne prihaja nihče drugi, je bilo kmalu jasno, da vlado sestavi Nikola Pašić, in zato nas čisto nič ni iznenadilo službeno obvestilo v sredo v jutro, da je sestava novega kabineta poverjena Nikoli Pašiću.

Časopisje je z neznatnimi izjemami prijazno pozdravilo Pašića kot šefa nove vlade. Celo organi samostojnih radikalcev ne prikazujejo prevelikega sovraštva napram Pašiću, nego samo rezignirano javljajo o gotovem faktu.

Samostojni radikalci sami izprevidijo, da je taka sprememba vlog med obema radikalnima grupama bila neizogibna. Na dnevnem redu so silno važna vprašanja, ki jih samostojni radikalci ne bi mogli dobro in za državo koristno rešiti, ker so preslabi za to.

Samostojni radikalci so sestavili kabinet, v katerega so poslali najboljše in najposobnejše svoje ljudi, ali pri vsem tem je bil ta njihov kabinet tako slab, da slabši biti ni mogel. To je mlada stranka, ki je sicer prežeta z dobrimi željami in z reformatorskim duhom, ali njenim članom manjka politične šole. Ravno radi tega sem tudi prerokoval še lansko leto, ko so pri volitvah samostojni radikalci dobili večino, da se bodo izigrali v najkrajšem času, da bodo vladali najdalje štiri leta, dokler traja ena skupštinska perioda, a potem zopet prepušijo svoje mesto zmernim radikalcem.

Moje lansko prerokovanje ni bilo točno, a te samo v toliko ne, v kolikor sem dopustil, da bi samostojni radikalci vladali štiri leta, a faktično niti eno leto niso ostali na državnem krmilu.

Nikola Pašić, kateremu je bila včeraj poverjena misija, da sestavi nov kabinet, tega še ni izvršil in najbrže bomo čakali na to do nedelje, to pa zato, ker večina onih, katere hoče g. Pašić pozvati v svoj kabinet, ni v Belgradu.

Zmerni radikalci imajo v svojih vrstah toliko sposobnih mož, da bi lahko v pol ure sestavili močan kabinet, ali sedaj hočejo, da vstopijo v kabinet najposobnejši njihovi možje

LISTEK.

Iz narodnega zaklada.

(Biserne iz belokranjskega narodnega zaklada. V Adlešičih nabral župnik Ivan Šašeljc. Cena 2 K.)

Blizu sto let je tega, kar se je med Slovenci začelo z nabiranjem narodnih pesmi, narodnih pripovedk in bajk, pregovorov in izrekov. Nabiralo se je zdaj z večjo zdaj z manjšo vneto, le žal, da le malokdaj metodično. V tej dolgi dobi se je nabralo mnogo dragocenega gradiva, ki ga zdaj ureja profesor Strekelj, še več pa se ga je poizgubilo. Nabiranje se pač nikdar ni vršilo sistematično, nabiral je, kogar je to pač veselilo in komur se je to ljubilo in to je vzrok, da se iz marsikaterih krajev sploh ni ničesar nabralo.

Sedanji čas je narodnemu pesništvu jako neugoden. Časi, ko je narod zlagal epične pesmi, je že davno minil. Tudi narodnih pripovedk in bajk ne izumlja več ljudska fantazija. Konec je tisti preprostosti in tisti naivnosti, ki je predpogoj narodnemu pesništvu. Omika se širi, ekonomizem in politične razmere so preobrazile vse življenje na kmetih. Še lirskih pesmi ne zлага več narod, nego poje

zdaj umetne pesmi, ki postajajo narodna last.

Narod pozablja svoje stare pesmi, bajke in pravljice, kakor tudi svoje običaje. V krajih, kjer je promet večji in življenje živahnije, se vrši ta proces hitreje, drugod počasneje, ali kakor povsod, tako se vidi tudi pri nas: Čimbolj se širi kultura, tembolj izginja vse, kar je, če smemo tako vreči, folkloristično zanimivega. Niveliranje je železna in neizogibna konsekvence kulture.

Samo v krajih, kjer so razmere še skoro take, kakor pred sto leti, kjer ni železnice, kjer je vse življenje še patrijarhalno, tam se je ohranila še narodna noša, in tam je še dobiti kaj narodnega blaga. Taka pokrajina je na Kranjskem Bela Krajina. Tu živi še krepek rod in tu so na kmetih vsled osamljenosti še za 50 in več let zadaj za drugimi našimi pokrajinami in zato je n. pr. Navratil zamogel tu nabrati toliko lepega narodnega blaga.

Župnik v Adlešičih, gospod Ivan Šašeljc, je storil hvalevredno delo, da je izbral ugodno priliko in nabral v Beli Krajini narodnega blaga, kar mu ga je bilo mogoče dobiti. Ta trud več kot dvajsetih let je zdaj obelodanil v 329 strani obsežni knjigi. Zbirka je vestno in skrbno sestavljena

in je bodo vsi veseli, ki se bavijo s folkloristiko in z jezikoslovjem.

Na prvem mestu stoji pregovor in reki. Ti se še najlaglje ohranijo med narodom. Belokranjec ima precej mnogo in dostikrat jako pregnantnih in originalnih pregovorov in rekov. Za slovensko frazeologijo bi bilo sploh jako dobro, če bi se narodnim rekom posvečevala največja pozornost. Pesmi, katere je zbral g. Šašeljc, so epske in lirske. Ene so prvotno belokranjske — večinoma epske — druge so iz različnih drugih slovenskih krajev zanešene v Belokrajino. Deloma so že znane in izdajatelj je pri dotičnih pesmih pripomnil, kje se dobe varijante pri Strekelju. O pripovednih pesmih pravi izdajatelj v predgovoru, da jih mladina že več ne zna peti in da bodo s starimi ženskami vred legle v grob. Lirske pesmi so skoro vse prav mične in nežne. Končno je izdajatelj dodal še zapisek različnih vraž in praznih ver, o katerih pravi, da vedno bolj ginevajo in se pozabljajo.

Največje vrednosti je slovarček belokranjskih besed in izrazov, ki je dodan celi zbirki. Belokranjec govori krepek in lep jezik in poznanje tega jezika utegne biti na korist slovenskemu književnemu jeziku. V tem oziru utegne Šašeljeva knjiga posebno ugodno vplivati.

Buci.

Tragikomična pasja zgodba.

(Juraj Lubič)

Ob priliki obedov se je četveronogi divjak vselej posebno odlikoval. Kakor hitro je bila prva jed na mizi, je nikdar siti pes sedaj tukaj sedaj tam postavil svoje neumite sprednje šape na mizo, je utaknil glavo plosko med nje in je nestrpno cvilil ter svoje poželjive oči metal na vse strani, potem je bliskoma hlastnil po sočni kosti ter jo zanesel na bližnji divan, kateremu je vtisnil pečat svoje mastne pridobitve. Hipoma je bil zopet tu, je skočil temu ali onemu od zadaj na stol, se mu je ob hrbitu visoko gor spel ter je zijal čez rame na lepo dišečo mizo, sempatam je pa dotičnika po vratu ali licu oblizal, pozivljajoč ga stem, naj mu kaj privošč. Potem je zopet komu vtaknil svoj mopsu podoben obraz (aha!) skozi pazduho, ker je skušal tam potem pograbit kak grizljaj. Ker se je vse to grozno hitro vršilo, smo razen Nore vsi imeli z rokami in nogami dovolj posla, da se ubranimo vsiljivca, ki je naposled v naročju svoje nad vse srečne gospodinje našel svoje mirno pribežališče. Sedaj pa se je pričel lov od ene strani. Nekaj časa

je neopozorljivo prežal, je napo, skrivno polizal pred njim ležeči krožnik, potem pa je v največji Norin zanos ležal z vsemi štirimi, (saj več jih ni imel) pravilno na mizi, kjer je koščico, ki mu je prehitro zašla v goltanec, brezskrbno izkašljaval. Splošno zgražanje. Sicer sila dobri stric je vendar že preveč dobrodušnega psa s servieto odgnal z mize, vendar je Buci sprejel to kot poziv k nadaljnjim junaštvom, kajti, komaj sem si bil v svesti, mi je že fazanovo bedro, ki sem ga obiral, naravnost od ust iztrgal. Jaz sem dal muhamedanskemu požrešnežu brez odloga tako občuten udarec na zadnjo panogo črno-pikastega telesnega dela, da je zatulil. Solza usmiljenja je kitila Norino oko in to je bil obenem začetek konca najinega dobrega sporazumljenja. Flora je brezuspešno posredovala. Stric je molčal.

Dobri Buci (ljubkovalna imena: Uci, Uc, Uček) je dobljeno lekcijo kmalu pozabil in je nadaljeval svoja alotrija. Dasi je izgubil svojo naklonjenost, ali bolje rečeno, jo ni nikdar posedoval, sem se vendar moral čisto smejeti, ko sem polagoma spoznaval njegove manire. Opisovanje njegovih lopovščin bi nanesele debele knjige.

Dasi se je Buci šele pred krat

ki so ob enem najsposobnejši in najspretniji politiki v Srbiji in zato je Pašić brzojavno vprašal dr. Vujića, poslanika na Dunaju, Milovanovića, poslanika v Rimu in dr. Vesnića, poslanika v Parizu, bi-li hoteli vstopiti v kabinet. Dr. Vujić je odlični finanšier, dr. Milovanović je jurist evropskega glasu in eden najboljših srbskih narodnih ekonomov in zato ga vlada vedno pošilja kot delegata pri zaključevanju trgov. pogodb, a dr. Vesnić je tudi znan kot odlični jurist. V slučaju, da imenovani diplomati — ki stojijo v prvih vrstah stranke zmernih radikalcev — pristanejo, da vstopijo v Pašićev kabinet, bi bil dr. Vujić minister financij, dr. Milovanović minister narodnega gospodarstva in dr. Vesnić minister justice.

V ostalem, ne veruje se, da bi trije poslaniki vstopili v kabinet, in sicer iz enostavnega vzroka, ker je sedanji njihov položaj prijetnejši, kakor položaj ministra. Pa tudi ako oni ne vstopijo v kabinet, ne bo težava najti sposobnih mož, ker zmerni radikalci — kakor sem že rekel — v pol ure lahko sestavijo močan kabinet.

Za danes vemo gotovo samo za dva ministra. Nikola Pašić, predsednik ministrstva, prevzame svoj priljubljeni portfelj ministra zunanjih zadev, na katerem položaju je imel že toliko uspehov. Minister notranjih zadev postane zopet Stojan Protić, katerega smatrajo za najboljšega srbskega časnika in za izbornega administratorja. Zmerni radikalci kombinirajo tudi z Ljubo Živkovićem, samostojnim radikalcem, kateremu ponudijo portfelj pravosodnega ministra. On se sedaj mudi v Zurichu in pride na brzojaven poziv danes zvečer v Belgrad. Kombinacija je izborna. Živković je tako in tako vedno inkliniral k zmernim radikalcem in ako sedaj vstopi v njihovo stranko in kabinet, pridobijo zmerni radikalci zelo mnogo, ker razcepijo samostojne radikale. Zmerni vstopijo v volilno borbo tako in tako s parolo: vjedinjenje radikalne stranke in s to parolo bodo želi lepe uspehe, ker narod, katerega je 90% v radikalni stranki, želi to vjedinjenje in ga zahteva! In ako tako odlični in vpliven politik, kakor je Ljuba Živković, vstopi v kabinet zmernih radikalcev, potem se bo lahko vnaprej reklo, da bo rezultat novih volitev: vjedinjenje radikalne stranke.

Pa tudi ako Živković ne pristopi k zmernim radikalcem — četudi na njegov pristop vsi z gotovostjo računajo — zmagajo pri volitvah gotovo zmerni radikalci, ki so lansko leto propadli samo vsled tega, ker so imeli samostojni radikalci močno agitacijsko sredstvo: nepopularno posojilo, katerega je Pašićeva vlada hotela zaključiti, a proti kateremu so vstali samostojni radikalci. Računa se, da dobijo zmerni radikalci pri volitvah od 160 mandatov najmanjše

lim naselil na Dvoru, si je vendar uredil že vse po domače. Svoje počivališče je imel povsod, kjer je ravno odgovarjalo njegovemu okusu, naj je že bilo na mizi, na divanu ali postelji. Pri tem pa mu je bilo vseeno, ali so bili njegovi pedali prašni ali blatni. Često se je celo ulegel stricu v naročaj, ko je čital ta na divanu svoje novine. Sicer so sklepali ob tem obupno roke, toda v Norini prisotnosti se je vse odobrilo.

Ukova (Joj, to gre težko izperesa!) požrešnost je bila iznajdljiva. Na svojih vsakdanjih hodih in svrhu rokognosciranja je pri nekomur zapazil, kako se odpro vrata čumnate; vedel je, da so tam miši, katere je že parkrat pod nadzorstvom lovil. (Podganar?) Vrhutega pa je prihajal iz čumnate kaj zapeljiv vonj. Ko je bil nekoč neopažen, je poskusil svojo srečo z uspehom. Ko so našli pozneje vrata odprta, so tudi zapazili, da je zmanjkalo jajec. Vsakdo je smatral Bucijevo nenavadno debelost kot najjasnejši dokaz njegove krivde, pri Nori so bile miši, podgane, mačke in enake zveri roparice, samo ljubki Buci ne, o, ta ne.

90, a ako se posreči kombinacija z Ljubo Živkovićem, potem dobijo lahko celo 120 mandatov.

Skupština bo, se razume, razpuščena takoj, ko se Pašićev kabinet kompletira in nove volitve se izvršijo najbrže v drugi polovici junija.

Kakor sem že rekel, pozdravilo je časopisje prijazno Nikolo Pašića in belgrajsko prebivalstvo — najbrže bo tako tudi v notranjosti Srbije — ki mu je bilo komaj pred enim letom zelo nasprotno, je po ogromni večini zadovoljno s tako rešitvijo krize.

Da dobijo čitatelji „Slov. Naroda“ popolno sliko novega političnega položaja v Srbiji, sem se odločil, da obiščem vse vplivnejše srbske politike in jih povprašam za njihovo mnenje. Te razgovore potem priobčim v „Sl. Narodu“. Za danes popoldne ob 3. uri me je pozval k sebi gosp. Jovan Djaja, nekdanji minister notranjih zadev in srbski poslanik v Sofiji, a sedaj glavni urednik enega najuglednejših srbskih dnevnikov, „Trgov. Glasnika“. G. Djaja je radikalec, ali se ne udeležuje več aktivno političnega življenja. On je tudi navdušen Jugoslovan in kot tak vnet propagator srbsko-bolgarskega sporazuma kot prve etape v onem velikem delu na zedinjenju vseh Jugoslovanov.

Tudi g. N. Pašić, nov ministrski predsednik, mi je včeraj na ulici, kjer sem ga srečal, ko je šel iz dvora, obljubil, da me teh dni sprejme na razgovor, a nameravam obiskati tudi voditelje samostojnih radikalcev. Pri minjaj, da bodo ti „interwiewi“ istiniti, a ne kakor „interwiewi“ „Slovenčevega“ dopisnika, ki je iz „Beogradskega Novina“ prepisal interwiew z Jov. Avakumovićem z latinškimi črkami in ga poslal „Slovencu“, kjer so ga potem preveli v slovenščino. Na celem onem razgovoru je napisal „Slovenčev“ dopisnik samo uvod, pa še ta mrgoli laži. On n. pr. trdi, da ga v Belgradu smatrajo za „zarotnika“, a še pred enim letom je bil v uredništvu „Opozicije“, žalostnega spomina, ki je bila nasprotna ne samo zarotnikom, nego sploh novemu, slobodnemu režimu v Srbiji.

Hoče se reakcionar pokazati kot slobodoumen človek!

Konec Gautschevemu ministrovanju.

Dunaj, 30. aprila. Danes ob 3. uri popoldne se je odločila usoda Gautscheve vlade. Baron Gautsch je v privatni avdijenci izročil cesarju svojo demisijo. Takoj nato je cesar poklical k sebi tržaškega namestnika princa Konrada Hohenloheja, ki je že bil pripravljen v ta namen na Dunaju, ter mu poveril sestavo nove vlade. — Princ Hohenlohe sestavi prehodno ministrstvo ter si izgovori pravico, da se v vsakem slučaju lahko zopet vrne na svoje mesto v Trst. Z Gautschem odstopi le še minister grof Bylandt-Reidt, vsi drugi ministri ostanejo na svojih mestih. Princ Hohenlohe prevzame

Flora je imele par harskih kanarčkov, ki ju je kot darilo najintimnejše prijateljice nad vse ljubila. Neka lepega dne je stala kletka, kakor navadno ob takem vremenu, na polici okna. Pazljivi Buc je kmalu izvohal, da sta dobila tička vsak dan dobrega mlečnega kruha, in ni bil s tako deljeno ljubeznijo prav nič zadovoljen. Večkrat je stal pred kletko cele minute (pes prepelčar?) ter si je v pripravnem trenutku z enim skokom polastil slastne jedi.

Nekoč se je zgodilo nekaj strašnega.

Buci je zopet igral vlogo psa prepelčarja; ko je silovito skočil za slaščico, se je s svojo ovratno verigo zapel v kletkino žičje, je izgubila ravovesje in pes in kletka z usmiljenja vrednima harcema vred so telebnili na tla, kjer je Buci zaplesal divji osvobodilni ples, ki je uboga kanarčka stal življenje, lepo kletko pa je spravil popolnoma iz fasona. Flora je prišla slučajno na to in je videla svoja ljubčka v smrtnem trepetu. Zagnala je obupen hrup in prišlo je do ne prav ljubeznivih razgovorov med sestrama. Tega zločina

razen predsedstva tudi ministrstvo notranjih zadev.

Cesar je baje naročil princu Hohenloheju, naj nadaljuje akcijo za volilno reformo in izvede kompromis, ki ga je Gautsch pričel. — Z druge strani pa se zatrjuje, da izdela novi ministrski predsednik tudi novo volilno reformo.

Jutrišnja seja poslanske zbornice bo prav kratka ter nastopi v zasedanju sploh odmor, dokler se ne konstituirajo nova vlada. Tudi seja odseka za za volilno reformo se jutri odpove.

Govori se, da postane grof Bylandt-Reidt predsednik najvišjega računskega dvora, dočim gre baron Gautsch zaradi slabega zdravja v pokoj.

Designirani ministrski predsednik princ Hohenlohe je v 43 letu. Bil je okrajni glavar na Češkem od 1894. do 1899, nakar je prišel v ministrstvo notranjih zadev. Leta 1903 je postal deželni predsednik v Bukovini, leta 1904 pa tržaški namestnik. Njegov oče je bil vrhovni cesarjev dvorjanik.

Delegacije in socijalni demokrati.

Dunaj, 30. aprila. Socijalnodemokratski državni poslanci so sklenili, da pod sedanjimi razmerami za vsako cenoprepredijo volitve v delegacije. Nasprotnikom volilne reforme je baje pred vsem do tega, da zavlečejo volilno reformo do novih državnozbornskih volitev. Ako pa prepredijo socijalni demokratje volitve v delegacije, upajo s tem tudi preprediti nakano nasprotnikov volilne reforme.

Penzijsko zavarovanje pri vatnih uradnikov.

Dunaj, 30. aprila. Specijalna komisija gosposke zbornice, ki ima v razpravi zakonski načrt o penzijskem zavarovanju privatnih uslužbencev, ima prvo sejo 14. maja. Kakor brž komisija dovrši svoje delo, skliče se gosposka zbornica k eno do dvadnevni seji, za katero sta določena dneva 21. in 22. maj.

Volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 29. aprila. Kakor pri vsaki volitvi na Ogrskem je tudi sedaj tekla kri. V Karczagu, kjer sta si stala dva kandidata neodvisne stranke nasproti, so se pristaši obeh kandidatov zgrabili ter so več močno ranjenih prepeljali v bolnišnico. Tudi v Alvinczu, kjer sta si stala nasproti kandidat Kossuthove stranke Erdös in Rumun Manin so bili krvavi pretepi. Pred voliščem je bil kordon vojakov. Dva vojaka sta glasno simpatizirala z Rumuni, zaradi česar so oba aretovali.

Najhujši boji so bili v veliki županiji Krasso. V Kornjarevi so pristaši nasprotne stranke ubili občinskega sodnika in notarja. V občini Facsef so zaklali dva rumunska volilca.

po Norinem mnenju pravzaprav popolnoma nedolžnega Bucija Flora ni odpustila, kar pa storila zopet ni motilo, da pridene svojemu najnovejšemu junaštvu dan na dan kako drugo.

Nekoč zaide Buci kmalu potem, ko je na kurjem dvoru domačemu petelinu izpuknil cel rep, v kuhinjo, kjer so tri mačke lizale mleko iz krožnika. Tega Uc ni trpel. Zaletel se je s silo med mačke, da so odskočile na vse strani ter jo udri za njimi. Pri tem je prevrnil desko, s katero je bil obokani prostor za štedilnikom pokrit in je s tem osvobodil več tam zaprtih kokoši, ki so z glasnim vrščem šinile vun. Sedaj se je pričel „divje-predrzn“ parforsni lov (Foksterrier?) Mačke, kokoši, krožniki, sklede, lonci, p'očevnasta posoda, stoli, police, vse to je le kar tako zmešano letelo po kuhinji, povzročajoč mamljiv ropot. Pes je temu, kolikor je mogel, sledil in bi se bilo mačkam, katere je Buci edino imel na piki, slabo godilo, ko bi ne bile pravočasno, ker so se bila kuhinjska vrata sama zaprla, našle rešilne poti. (Konec prih.)

Dosedaj je znan izid 202 volitev. Košutovci so dobili 142, ustavna stranka 31, ljudska stranka 13, Saksi 5, Srbi 4, Rumuni 1, demokrati 1 in brezstrankini 2 mandata.

Zbližanje med Vatikanom in Kvirinalom.

Milan, 30. aprila. Pri polaganju temeljnega kamna za novi kolodvor je imel kardinal Ferrari govor, ki ga je zaključil z besedami: „Tudi vi vsi morate izkazovati kralju čast s tem, da ga smatrate od Boga in njegove oblasti postavljenega“.

Novo srbsko ministrstvo.

Belgrad, 30. aprila. Novo ministrstvo je sestavljeno sledeče: Pašić predsedstvo, zunanje zadeve in začasno tudi javne gradnje; Protić notranje zadeve; Paču finance; general Putnik vojno; Andra Nikolić nauk; Vesnić pravosodstvo; Kosta Stojanović kmetijstvo.

Dogodki na Ruskem.

Moskva, 30. aprila. Novoizvoljeni poslanci kmetске skupine, na katere se je Vitte popolnoma zanašal, so sklenili, da bodo tvorili v državni dumi svojo stranko ter zahtevali sledeče, državna дума mora dobiti zakonodajno oblast, državni svet se naj odpravi, brezplačni ljudskošolski pouk, ki mora biti tudi obvezen, odprava smrtnе kazni itd.

Petrograd, 30. aprila. Državni svet je dovolil 7½ mil. rubljev za dislociranje vojaštva, da se prepredijo kmetски nemiri. Skupno se razpošlje v razne kraje po deželi 139 bataljonov, 32 švadron in 32 baterij.

Odesa, 30. aprila. Policija je odkrila tajno tiskarno, kjer je dobila 15 funtov dinamita, mnogo drugega razstreljiva in tri bombe. 24 oseb so zaprli. V tiskarno se je prišlo iz nekega vodnjaka po podzemeljskem hodniku in lestvah.

Kongres ruskih monarhistov.

Petrograd, 30. aprila. Pretečeni teden se je zaključil kongres ruskih monarhistov. Sprejel je 43 sklepov, izmed katerih so važnejši sledeči: Kongres se je odločno izrekel zoper avtonomijo Poljske in drugih obmejnih pokrajin. Nemška kolonizacija v baltičskih pokrajinah se je proglasila za nevarno. Žide je smatrati za inozemce ter se ne smejo pustiti v državno dumo. Nadalje je Žide izključiti tudi iz srednjih šol in vsenčilišč. Privilegiji Fincem se morajo spremeniti in se uvesti ruska denarna veljava. Ruski jezik se mora proglasiti za obveznega v armadi, v državnih in splošnih upravah ter v šolah. Zemljiška in sploh vsaka posest je nedotakljiva.

Sultan zopet zbolel?

Sofija, 30. aprila. Iz Carigrada se poroča, da je sultan zopet zbolel in da je sploh tako oslabil, da je treba resno misliti na naslednika. Po prestolnem zakonu naslednje sultana najstarejši član cesarske rodovine. Najstarejši je sultanov brat Rešad Effendi, a ker je tudi on bolehen, bi imel pravico do prestola Jussuf Dzzedin, sin sultana Abdula Aziza. Temu pa zopet ni naklonjen sultan Abdul Hamid, ki hoče vsled tega spremeniti zakon o prestolonasledstvu tako, da mu sledi njegov sin ljubljene Burhanedhin.

Spremembav saksonskem ministrstvu.

Draždane, 30. aprila. Predsedujoči državni minister, minister za notranje in zunanje zadeve plem. Metzsche je šel v pokoj. Na njegovo mesto je stopil dr. Rüger, a zunanje in notranje ministrstvo je prevzel dosedanjí poslanik v Berolinu grof Hohenthal-Bergen.

Konflikt zaradi Egipta.

London, 30. aprila. Egipčanske oblasti so odstranile vse mejnike med svojim in angleškim svetom. Turška vlada je naznanila egipčanski vladi, da ne prevzame odgovornosti za to početje ter naroča, naj se

mejni znaki zopet postavi na svoje mesto.

Dopisi.

Iz Metlike. Dne 22. t. m. vršila se je pri nas lepa slavnost, podeljenje častnih svetinj za 25letno službovanje pri gasilnem društvu. — Ob 1/10. uri zjutraj prikorakalo je društvo v polni paradni opremi z mestno godbo na čelu pred mestno hišo, kjer je že pričakoval g. okrajni glavar Viktor Parma, mestni zastop metliški ter obilo odličnega občinstva. — Gospod glavar je pozdravil gasilno društvo s krasnim nagovorom, cenil z lepimi besedami njega namen, korist in delovanje, ter se končno obrnil do slavlencev, ki so stali v vrsti pred fronto društva. Častil jih je, naglašujoč njih vztrajen trud ter jim predočil današnje odlikovanje ponajveč kot časten znak samozavednosti dolgoletnega trudapolnega delovanja. — Med sviranjem cesarske himne je pripel nato g. glavar sam časte svetinje naslednjim gasilcem, večinoma veteranom iz 60ih let: Trček Anton, Kremesec Fr., Grubar Fr., Prus Fr., Habjan J., Logar Fr., Papič J., Završnik Fr., Skof J. — V imenu slavlencev se je zahvalil g. glavarju društveni nadpoveljnik g. Božidar Guštin. — Za tem je govoril še župan metliški, g. Jutraž, slaveč častnega nadpoveljnika, g. Leopolda Gangla, kateri si je za društvo pridobil velikih zaslug in s krepkimi besedami je stavil danes odlikovane celemu društvu v zgled in izpodbudo ter končal svoj govor s trikotnim „Živio“ na cesarja. — Nato je napravilo društvo s zastavo in godbo obhod po mestu. — Za popoldne je bil določen sestanek na vrtu „Pri zlati kroni“, katerega se je udeležil tudi g. okrajni glavar ter korporativno celo gasilno društvo z godbo, le žalibog ni pripuščalo slabo vreme daljšega bivanja na prostem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. maja.

— **Klerikalni shod v nedeljo** se je vršil na najprimernejšem prostoru — v templju pijanstva in prešestvovanja imenovanem hotelu Union. „Slovenec“ pravi, da je bilo zbranih 1500 oseb, štel je torej vsako osebo trikrat, kajti bilo je udeležnikov kvčjem 500. Ko je bila „Slavčeva“ maskarada, so bili vsi prostori prenapolnjeni, glavna dvorana in stranski prostori in tudi galerija; občinstvo se je menjavalo, a vsega skupaj je bilo le 1200 oseb. Na nedeljskem shodu je bilo pa trikrat manj ljudi. Med temi so bili tudi za vse slučaje najeti pretepači. Klerikalci so se namreč tresli, da jim razbijemo shod, kar pa nam niti v sanjah ni prišlo na misel. Preskrbeli so si za to pretepačev. Med barabami, ki so vse katoliške, jih je lahko dobiti. Znani špicelj K. jih je iskal tudi po okoliici. V Štepanji vasi je najel štiri take fante in jim plačal po kroni, a prišlo je tudi iz drugih okoliških vasi obilo takih sumljivih elementov. Za štafažo je prišel cvet katoliške intelligence Drobnič, Dular, Jaklič, Mejač, Čočov France, ledrar Pollak in več takih mož. Najprej je stresal Schweitzer svoje otročarije, potem so klobasali Čočov France, nasprotnik stare metode in starih časov praznoglavi Glavič z Jesenic, „zaupnik“ finance in vlade Kregar, vedno nesnažni, a na delav. stroške dobro rejeni Gostinčar in tista reva, ki jo v Kompoljah prenašajo kot župana in ki sliši na ime Muštar. Same ničle — ničle v vsakem oziru. In končno je zagrmel dr. Šusteršič in se pral in pral, da so ubogi poslušalci potili kar krvav pot. Toda naj se zamorca pere kakor hoče — črn ostane vendar; in naj se pere dr. Šusteršič kakor ve in zna, izdajalstvo in efjalstva se ne opere. Časih se javnost pač da varati, ali časih je kaka stvar tako jasna, tako dognana, da nobena rabulistika nič ne pomaga. In tako je z volilno reformo. Tu je Šusteršičevo izdajstvo tako jasno, dognano in dokazano, da je vsaka beseda odveč in da je zamen vse zavijanje. Šusteršič je izdajalec, ki je prodal koroške in štajerske Slovence, in ostane izdajalec.

— **Občinski svet** ima v sredo dne 2. maja ob šestih zvečer v mestni dvorani redno sejo. Na dnevnem redu

➡ Dalje v prilogi. ➡

so naznanila predstava in poročila: O izidu letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet; volitev podžupana; volitev osmero stalnih odsekov; dopolnilne volitve v posebne odseke in sicer: V direktorij mestnega užitninskega zakupa, v direktorij mestnega vodovoda, v direktorij mestne elektrarne, v kanalizični odsek, v regulacijski odsek, v upravni odbor mestne hranilnice, v disciplinarno komisijo, v naborno komisijo in v komisijo za odmero vojaških taks; o nadomestni volitvi enega odbornika v glavni odbor „Deželne zveze za povzdigo prometa tujecev“; o prošnji Marijane Kranjčev, vdove po stražniku Jerneju Kranjcu, za dovolitev posmrtni četrti, pokojnine in vzgojnine; o prošnji Gabrijela Spinarjeve za dovoljenje bremen prostega odpisa dela njenega posestva vložna št. 39 kat. občine trnovsko predmestje; o ponudbi Ivana Cuzaka glede odkupa dela njegovega posestva parc. št. 148/5 kat. občino Poljansko predmestje za napravo ceste ob vzhodni strani nove domobranske vojašnice; o odkupu inventarja na podturnskem drsalšču od prejšnjega najemnika; o dovoljenju kredita za polaganje tlakovane prehode od kresije do stolne cerkve; o pridruženju peticiji mestne občine v Brnu za preložitve velikih šolskih počitnic; o nasvetu, da se spomenik ob Gruberjevem kanalu popravi in eventualno prestavi; o nasvetu, da se kostanjev drevored v Knafflovih ulicah nadomesti z drugim; o prošnji nekega mestnega uslužbenca, da se mu dovoli zamenjava mestne službe z deželno; o prošnji nekega mestnega uslužbenca za dovolitev osobne doklade.

— **Volitev na Štajerskem.** Z Murskega polja se nam piše: „Slov. Gospodar“ piše v 17. številki med drugim tudi: „Za ogromno večino tega velikanskega volilnega okraja je vprašanje o kandidatu že rešeno. Naš edini kandidat je g. dr. Ant. Korošec. Da, da, rešeno je vprašanje o kandidatu že toliko, da Korošec ne bo poslanec. Mi ga ne maramo — to smo pokazali pri deželnozborni volitvi, kjer je Korošec grdo pogorel in pogorel bode sedaj tukaj, samo da zaupniki postavijo kot protikandidata Korošcu moža, kakor je n. pr. naš deželni poslanec Korošev. Korošec je sicer naš rojak, pa nas je sram njega, ko vidimo, kake politične kolobocije uganja. Prav pravi „Sl. G.“: „Politika ni igračka, ampak tu je treba širnega pogleda, mnogo znanja in previdnosti.“ Dokazite, da ima Korošec le eno teh lastnosti in gremo ga voliti. Tak političen šarlatan in nestrpnež pa, kakor je Korošec, nam ne bo poslanec. Politika ni igračka, zato pa hočemo poslanca zrelega in treznega sodečega moža, pa ne mladeniča, ki sicer misli, da je spodnještajerski bog in da bomo vsi tako plesali okoli njega, kot plešejo kranjski klerikalci okoli Šusteršiča. Tone! Zdal si se zbal že več časa in si po zgledu Lampetovem jo pobrisal „na potovanje“; bodi pаметen, pusti politiko na strani in pojdi raje „duše past“. To je tvoj poklic, ne pa delati zgago med nami spodnještajerskimi Slovenci. Če pa res hočeš kranjsko strankarstvo prenesti k nam, pa stori to in videl bodeš, da bode šlo v cvet, to kar tako želiš: nesloga med rojaki. Može, ki pa imate bosedo v politiki, Vam pa kliče: „Proč Korošca, postavite nam kandidata takega, katerega bomo lahko volili in nastopili bomo v slogi, drugače pa ne.“

— **Javni ljudski shod socialističnih demokratov** v steklenem salonu Kazine je bil danes dopoldne jako mnogoštevilno obiskan, kajti udeležilo se ga je do 500 oseb. Na shodu so govorili sodrugi: Kordelič, ki se je zavzemal za 8urni delavni čas, delavsko zavarovanje za starost in onemoglost, utrditev strokovna organizacije ter da se izvede volilne reforma in pridobi z njo splošna in direktna volilna pravica, in da bo v dosegu te delavstvo prišlo tudi za splošni štrajk, če bi bilo potrebno — vse te točke so bile soglasno in z odobravanjem sprejete v resoluciji — Avbelj o prubujenju in zavedanju delavstva, Früh-

lich o pomembnosti 1. majnika ter Schauer o potrebi edinosti in složnosti delavstva. Po shodu je bil obhod po mestu. Popoldne so imeli delavci „pri Levu“ veselico, ki je bila istakotako pravo dobro obiskana.

— **Nemška cerkev v Opatiji.** Pred kratkim so položili v Opatiji temeljni kamen nemški cerkvi. Blagoslovil ga je tržaški škof Nagl, ki je Nemec. Pred svečenstvom, ki je šlo iz opatijske cerkve na stavbišče, so šli samo otroci nemške šole. Pozdrav cesarjevega zastopnika, nagovor in zahvalni govor njemu — vse nemško, kakor v Berolinu. Tudi škofov govor je bil nemški. Tisto malo besedi, ki jih je izgovoril hrvatski, je bil le prah v oči. Prezrli so goste vseh narodnosti razen nemških in pokazalo se je, da bo cerkev le za Nemce, dasi je škof Nagl trdil, da bo cerkev za vse narodnosti enaka. Blagoslov so opravili v latinskem jeziku, prezrli so torej slovanski obredni jezik, ki vlada že sto in sto let v Primorju, posebno pa tudi v veprinski župniji, na katere tleh se ima zgraditi omenjena cerkev. Cerkev bi bili lahko zgradili tudi na opatijskih tleh, o ker so se bali, da bi ob takem preziranju slovanskih svetinj moglo zavreti med ljudstvom, izbrali so si tla v veprinski občini. Blagoslovljenje bi mogli opraviti tudi duhovniki veprinske župnije, a ker bi bili ti molili v narodnem jeziku, treba je bilo, da je prišel škof Nagl sam gazit pravo hrvatskega naroda na hrvatskih tleh. S tem je pokazal ljubljene ljubljanskega „Slovenca“ zopet enkrat svojo pravo barvo in namen, v kateri je poslan vladat Slovincem in Hrvatom. Nagla je vlada postavila za tržaškega škofa le v germanizatorične namene in tenamene Nagl opravlja tako popolno, da mora biti z njim zadovoljna docela vlada. In naši klerikalci so tudi. Zakaj bi pa ne bili, ko jim tako lepo cvete pšenica raznarodovanja slovenskega in hrvatskega naroda!

— **Iz Savla Pavel?** Tisti Rudolf Peerz, ki preganja zdaj slov. učiteljske in Ljubljani, rogovili na Kranjskem in pomaga graditi nemški most do Adrije, je kot učiteljski na učiteljsku v Mariboru bil ustanovil društvo nemških učiteljskih z imenom „Alemanija“. Društvo je uganjalo pod vodstvom Rudolfa Peerza protiaustrijske in protidinastične burke. Na zatožbo nekega dekleta, ki je hkrati izročila učiteljskemu ravnateljstvu sliko Alemancev z Bismarckom na sredi, se je začela dolgo trajajoča preiskava. Preiskava je dokazala, da so Peerzovi Alemani proslavljali Nemčijo, nemškega cesarja in Bismarka, našega cesarja in našo dinastijo pa poniževali in psovali na Avstrijo. Posledica preiskave je bila, pa je bilo več nemških učiteljskih Alemancev izključenih. Rudolfa Peerza ni bilo več na zavodu, ko se je vršila preiskava, je bil že učitelj na šulvereinski šoli v Gorici. Kakšna kazen ga je kot nekdanjega predsednika Alemanije zadela, nam ni znano. Več o tem bi utegnil vedeti prejšnji prezident kranjski, baron Hein, ki je bil takrat okrajni glavar v Mariboru in je dobil preiskovalne akte v presodbo v roke. Akti leže sedaj v arhivu dež. šol. sveta v Gradcu. Ravno tisti Rudolf Peerz pa je pozneje spisal patrijotično knjižico „Ein Tag, ein Monat, ein Jahr aus dem Leben unseres Kaisers“, ki so jo priporočile šolske oblasti šolam v nakup. Je li res postal iz zdajkega Alemana goreč avstrijski patrijot, iz Savla Pavel? Kdo verjame to? — Sošolec Rudolfa Peerza.

— **Odvzete agende prenešenega delokroga in šolskega nadzorstva tržaški mestni občini.** Kakor znano, je vlada tržaški mestni občini odvzela agende prenešenega delokroga in šolskega nadzorstva. Mestna občina se je pritožila vlad tega na državno sodišče, ki je včeraj razsodilo: Pritožba mestne občine tržaške se zaradi inkompetence državnega sodišča zavrne, ker ima drž. sodišče le razsojati, če se krši z upravo kaka zajamčena politična pravica, ne pa, kakor trdi pritožba, kak zakon.

— **Imenovanja.** Pristava ravnateljstva pomožnih uradov Josip Peruzzi pri finančni direkciji v Trstu in Ivan Pavlin pri finančni prokuraturi v Trstu sta imenovana ravnateljema pomožnih uradov VIII. čin. razreda.

— **Odlikovanje.** Rudarski svetnik pri cinkarni v Celju Al. Janouš, jedobil značaj in naslov višjega rudarskega svetnika.

— **Profesor dr. Frischauf** je vložil tožbo proti profesorjem, ki so podpisali znano izjavo v njegovi aferi z Richterjem. Kakor znano, sta med podpisanimi tudi slovenska profesorja dr. Murko in dr. Štrekelj.

— **Poštna vest.** Poštna oficijantinja v 9. činovnem razredu je postala Marija Skala za Slovensko Bistrico.

— **Že zopet beračijo.** Našim duhovnikom naše ljudstvo še ni dovolj izmogan. Dasi gre polovico kmetovih izdatkov v duhovniški žep, vendar s tem še niso zadovoljni in vedno znova kličejo in kriče: Daj, daj, daj! Taki izmozgalci ljudstva so tudi ljubljanski frančiškani. Ni je bogatejšje cerkve od frančiškanske v Ljubljani in nima zlepa kak samostan toliko stotisočakov, kot oni ljubljanskih katonoscev na Marijinem trgu. Brat blagoslov se vsak mesec krivi pod denarno težo, ko nese v kranjsko hranilnico ogromne vsote, ki so jih darovali verniki. Vkljub temu apelirajo prečastiti ljubljanski frančiškani znova na dobre ljudi. Na Viču pri Ljubljani nameravajo sezidati novo veliko cerkev. Sicer hodijo frančiškani tuintam tja kot na svojo podružnico maševati in opravljati druga dela, za katera so mastno plačani, vendar to se jim ne zdi še dovolj. Radi bi tam ustanovili novo župnijo, kjer bi se redili frančiškani, ki zdaj že preveč napolnjujejo ljubljanski frančiškanski samostan, a jih v druge samostane provincije ni mogoče vtakniti, ker je povsod vse prenapolnjeno. Da se sezida cerkev in potrebna duhovniška poslopja na Viču, vse v čast sv. Antonu Padovanskemu, izdal je pater Hugolin Sattner, ki je drugače vse časti vreden gvardijan ljubljanskih frančiškanov, milo prošnjo na vernike, slovenske in nemške, in je to milo prošnjo poslal vsem — liberalcem. V tej prošnji je najprej kot posebno priporočilo natisnjenih par stavkov iz „Škofijskega lista“, v katerem ljubljanski škof pripoveduje o potrebnosti nove cerkve in farovža na Viču. Po škofovi inicijativi, kakor pravi sam, so ljubljanski frančiškani ustanovili „Družbo za zidanje nove cerkve na Viču“. Ker je namen prekrasen (ipsissima verba škofova), naj bi se vse premožnejše osebe vpisale v družbo. Taksa je: člani plačujejo mesečno 20 vin. (čimdalje, toliko boljše), dobrotniki cerkve plačajo 100 K (smejo tudi več), ustanovniki pa borih 1000 K. Pater Hugolin pristavlja: „Podpisani se obrača vsak dan z milimi prošnjami do velikega čudodelnika, sv. Antona in ne zastoj. Kupljeno je zemljišče z vsoto, ki jo je nabralo ustanovljeno društvo. Vičani bodo storili, kar bodo mogli, vendar to so malenkostni primeri z velikimi stroški. Skrbni in delni je obljubljen božji blagoslov... Težko mi je Vas nadlegovati, ker vem, da od raznih strani prihajajo enake prošnje, vendar: Blagovolite darovati neko vsoto sv. Antonu, ki ne bo ostal dožan, ter se v ta namen poslužite priložne položnice (šeka).“ Tako škof in pater Hugolin. Vprašali bi slednjega, odkod ve tako dobro, da je skrbni in delni obljubljen božji blagoslov? In potem to, da sv. Anton nikdar ne bo ostal dolžan! Verniki naj s poštnimi položnicami nasipajo v duhovniško bisago svoj težko prislužen denar, kako pa bo sv. Anton potem vračal? Trdi se sicer, da se bodo „v nekoliko povračilo“ brale gotove maše. Ker imenovani frančiškanski pater v svojem molodovanju, kakor ga sam imenuje, govori popolnoma v trgovskem zmislu o svotah, dolgovi in položnicah, smatramo branje teh maš kot nekeke procenta za darovane svote! Da bi se povedal, kdaj in kako vrne sv. Anton darovan denar, ko ne ostane nič dolžan? — Toda na stran s takimi brezbožnimi besedami! Ustanovila se je „Družba za zidanje nove cerkve na Viču“, katere družba ima svoj sedež v frančiškanskem samostanu v Ljubljani. Poštne položnice se pa glase izključno na besedilo: „Frančiškanski samostan, Ljubljana.“ Ker je gotovo, da se ljubljanski frančiškani ne poslužujejo samo pri tem beračenju položnic, ampak pri vseh svojih brezštevilnih fehtarijah, usojamo si vprašati slavno vodstvo frančiškansko, kako naj se vodi kontrola, kateri zneski, došli s položnicami, spadajo za cerkev na Viču in kateri ne? Nam se zdi jako verjetno, da bodo častiti očete frančiškani, navdušeni za prevažno in plemenito delo“, kot pravi škof,

ves denar, ki jim pride po položnicah pod naslovom „Frančiškanski samostan Ljubljana“ spravili lepo v svojo blagajno in ga „družba za zidanje cerkve na Viču“ ne bo nikoli videla. „Skrbi in delu je obljubljen božji blagoslov“... Upamo, da si bodo ljudje stokrat premislili, predno bodo znova polnili mogočno blagajno ljubljanskih frančiškanov. Sicer pa je nova cerkev na Viču čisto nepotrebna. Vičani imajo že svojo cerkev in v Ljubljani jih je toliko, da pač ni treba nove graditi. Naj si Vičani raje zgrade kako ubožnico, ki jo bodo bolj potrebovali, kakor cerkev. Sicer pa so postale cerkve štacune klerikalizma in če hočejo popje imeti novo tako štacuno, naj si jo sami plačajo. Slovenci imamo vse polno narodnih in dobrotelnih naprav, ki so potrebne in vredne podpore. Te podpirajmo. To bo bolj in koristnejše, kakor razmetavati denar za čisto nepotrebne cerkve.

— **Srbi o „društvu slovenskih profesorjev.“** Belgradski „Slovenski Jug“ priobčuje daljše poročilo o ustanovnem obćnem zboru „Društva slovenskih profesorjev“ in mu dodaje to-le pripombo: „Mi se radujemo, ko vidimo, v koliki meri je razvita in močna med brati Slovenci jugoslovanska misel in nimamo besedi, s katerimi bi mogli dostojno oceniti postopanje slovenskih profesorjev, ki so v svoje društvo poleg slovenskega uvedli tudi srbsko-hrvatski jezik in spremenili radi profesorjev ene hrvatske gimnazije (v Pazinu), ki bi pristopili k društvu, ime svojega društva in mu dali jugoslovansko obiležje. Od Jugoslovancov edini Slovenci nočejo separatizma, nego so vsi prožeti z jugoslovansko idejo! Slovenci profesorji tudi sicer mnogo store za jugoslovansko misel. Oni v učnih urah za slovenski jezik čitajo z učenci srbske narodne pesmi in delajo na to, da se na slovenskih gimnazijah opusti učenje mrtvega staroslovenskega jezika in da se nadomesti s srbsko-hrvatskim. Nam Srbom bi naj služili za zgled naši najmlajši bratje!“

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** opozarja na umetniški dramski večer Matilde in Ljudevita Teodoroviča, ki se vrši v sredo dne 9. maja ob polu 9. uri zvečer v „Narodnem domu“. Ker je del čistega dobička namenjen naši družbi, vabimo k obilni udeležbi.

— **Drugi redni koncert „Glabene Matice“** v letošnji seziji bo v soboto, dne 12. maja ob 8. uri v „Narodnem domu“.

— **Skušnje za koncert „Glabene Matice“** so: v sredo ob polu 8. uri za moški zbor in v četrtek ob 8. uri za mešan zbor. Cenjeni člani se uljudno naprošajo, da pridejo k tem važnim skušnjam polnoštevilno.

— **Ruski pevci v Ljubljani.** Dne 30. t. m. prirede trije člani imperatorske opere v Petrogradu, g. K. T. Serebriakov (bas), njegova hči gđ. Lidija Serebriakova (sopran) in g. N. M. Safonov (tenor) ter dramska umetnika A. V. Bežojeva. Program bo obsegal 12 točk iz ruskih oper in koncertnih skladb ter deklamacije iz del ruskih in raznih slovanskih — tudi slovenskih — poetov v ruskem prevodu. Koncert se bo vršil v „Narodnem domu“.

— **Novo ljubljansko pokopališče.** Mestni magistrat nam poroča, da se začne pokopavati na novem pokopališču pri sv. Križu dne 3. t. m.

— **Lepe razmere** vladajo v tukajšnji tovarni Samassa. Z delavci se postopa, da presega vse meje. Vsak pritepen Nemec pometa z domačimi delavci, kakor se mu zljubi, ne da bi vodstvo tovarne proti temu prizdignilo le prst. Delavske moči se izkoriščajo do skrajne fizične meje, in končno se jim odtrga še tisti krvavo dobljeni zaslužek. Za akordno delo ni nikakega tarifa, in se delavci po končanem delu odpravljajo le s skromnimi bonifikacijami. Krono seveda nosi nemški delovodja Czechak, katerega postopanje je tako, da bi ga vsaka druga tovarna že davno postavila na prosto, le tukaj mu daje vodstvo tovarne popolno prostost. Seveda se delavcem breznačajnežem ne zgodi ničesar, le po zavednem narodnomislečem delavstvu se tolče. Tekom dveh dni moralo je zapustiti pet delavcev domačinov v sled neznosnih razmer delo, ter se morajo na ljubo temu priklatenemu Nemcu hočeš ali nočeš, podati na tuje iskat kruha, katerega si na rodni tleh vsled lačnega tujca ne morejo dobiti. To je že skrajen škandal, in to tembolj, ker tovarna, katero vzdržuje izključno samo slovenski narod, pri vsem tem lepo molči z zaprtimi očmi! Radovedni smo, koliko časa se bode še šopiril leta tujec v tovarni, ter pometa z domačini po njemu lastni nemški metodi. Ako se razmere ne bodo kmalu predugačile, posvetili bomo tej tovarni malo več pozornosti.

— **Vzajemno podporno društvo.** Piše se nam in toži, da omenjeno društvo jako čudno postopa

proti žirantom. Na vjudne prošnje za pojasnila, ki bi stranko obvarovala nepotrebnih stroškov in sitnosti, se navadno ne ozira. Dogaja se, da vsled te društvene neobzirnosti trpe največkrat oni, ki so iz dobrosrčnosti pomagali sočloveku v stiski. Zato ker pomagaš potrebnemu, pa še plačuj potem visoke obresti in bogsigavedi kake informacijske troške. — Tako postopanje menda vendar ni katoliško, še manj pa krščansko. No pa o tej stvari v kratkem kaj več.

— **Stavka pri Koslerju.** Iz delavskih krogov smo prejeli sledeči dopis: Gospoda Koslerja sta poslala tukajšnjim listom pojasnilo, ki je precej neresnično in zavito. Stavka je nastala zaradi tega, ker sta gg. Koslerja odklonila 15% izboljšanje plače in pa nekatere izpremembe v hišnem redu, ki so pa tudi v zdravstvenem oziru jako potrebne. Naravno je, če gg. Koslerja ne bosta ugodila upravičenim zahtevam, da bo delavstvo moralo občinstvu pojasniti vzroke stavke. Že pri prvih zahtevah, ko je hotela tvornica Koslerjeva plačevati uro po 10 h, je delavstvo kmaj izprešlo 20 h za uro, to pa šele potem, ko je tvornica odpustila 32 delavcev, in so se drugi delavci izjavili solidarne. Prav nespamelnno pa sedaj zavijata gg. brata Koslerja vso stvar. Dovoliti nečeta zahtev zaradi tega, ker hočeta zabraniti, da bi delavstvo imelo svoje društvo. Edino to je vzrok, ki ga je g. Kosler sam povedal zastopniku delavstva. Kar se tiče plač, pač gotovo niso pri gg. bratih Kosler največje. Najnižja plača je 1 K 20 h, okrog 50 delavcev ima po 48 do 52 kron, manjši odstotek je plačan po 60 kron in višje. Vzemimo n. pr. Gradec in si malo pogledimo, kako je tam plača. Najnižja plača v Gradcu v pivovarnah je 2 K 20 h. Pivovarji in sodarji od 100 do 110 K, kar je pri nas le 80 do 90 K. Občinstvo naj torej samo sodi, ali je potrebno zboljšanje plače ali ne.

— **Železniška nesreča.** Snoči smo prejeli, a že prepozno za včerajšnji list, naslednjo brzojavko. „Dva tovarna vlaka sta trčila danes dopoldne ob 4.49 na postaji Dovje. Vlakovodja Pražen je mrtev, promet omejen.“ Danes smo prejeli še naslednje poročilo: „V tovarni vlak iz Ljubljane, ki je stal na postaji Dovje, je trčil od Kranjske gore privoziški tovarni vlak ob 4 uri 49 min. Mnogo vozov je več ali manj razbitih, s tira vrženih, slonečih itd. Žalibog, da je zahtevala ta nesreča tudi človeško žrtev. Vlakovodja gosp. Pražen, nahajajoč se v prvem vozu, je bil na mestu mrtve. Potegnili so ga mrtvega iz zdrobljenega voza. Druhih nezgod pri železniškem oseboju ni, ker je oseboje, videč nevarnost, pravočasno poskakalo s strojev in z vozov. Vzrok nesreče še ni dognan.“ — Pričakuje, da bo preiskava dognala vzrok te nesreče, si ne moremo kaj, da ne bi pri tej priliki nekaj opomnili. Promet na gorenjski progi je kolosalen; morda je ni državnoželezniške proge v Avstriji, kjer bi bil tak promet. Temu primerno je seveda tudi služba silno naporna. Največje zlo pa je, da so postaje premajhne. Skoro vsi tovarni vlaki imajo po 60 do 70 voz, prostora je pa na postajah samo za vlake s 40 vozovi. Vsled tega je nevarnost takorekoč permanentna in res pravo čudo je in samo veliki previdnosti in skrbi oseboje se je zahvaliti, da se ne zgodi še več nesreč.

— **Slovensko učiteljsko društvo kočevskega okraja** bo zborovalo v četrtek, dne 3. maja v Ribnici. Pričetek ob 10. uri dopoldne. Na sporedu je poleg običajnih letnih poročil in volitev referat nadučitelja Stef. Primožica o razdeljenem in nerazdeljenem pouku.

— **Mož, ki je videl hudiča, zaprt.** Gregor Turšič, posestnik nekje na Notranjskem, je izgubil neko zgodno pravdo proti svojemu sosedu. Zaradi tega je bil seveda zelo jezen. Sosed pa je kmalu umrl in Turšič je šel takoj v gozd ter poskušal mejnike v svoj prid premakniti. To se mu pa spričo pazljivosti rajnega žene ni posrečilo. Turšiču je jeza vsled tega še bolj skipela. In ko je nekega dne šel z gozda, zašumelo in zašustelo je za njim, Turšič se je ozrl in videl hudiča, ki je rajnega njegovega sosedu imel na verigi in ga za seboj vlekel. To je Gregor Turšič od maše gredoč pravil svojim sosedom, ki so skrbeli za to, da je tudi vdova izvedela o tem in se grozno ustrašila nad pogubljenjem svojega rajnega moža. Njena prva pot je bila seveda k župniku, kateremu je potožila, da je Gregor Turšič videl hudiča, ki je imel njenega moža na verigi. Župnik ji je nato odgovoril, da je to vse mogoče, in da ona ne more Gregorju Turšiču nič narediti, ako bo ta pod prisego potrdil, da je res videl popisano prikazen. Njen mož je torej v tem slučaju pogubljen. Uboga vdova je jokala. Slednjič vendar ubega svet pametnega sosedu in stvar ovadi sodišču,

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 27. aprila 1906.

Maloletni papiri.	Denar	Blago
42% majska renta . . .	99.80	100.—
42% srebrna renta . . .	99.70	99.90
42% avstr. krona renta . . .	99.60	99.80
42% zлата . . .	117.90	118.10
42% ogrska krona renta . . .	95.60	95.80
42% zлата . . .	114.60	114.80
42% posojilo dež. Kranjske . . .	99.50	101.—
42% posojilo mesta Spiljet . . .	100.50	101.50
42% Zadar . . .	100.—	100.—
42% don.-herc. železniško . . .	100.55	101.55
42% posojilo 1902 . . .	100.—	100.20
42% češka dež. banka k. o. . .	100.05	100.15
42% zast. pisma gal. dež. . .	100.35	101.30
42% hipotekne banke . . .	100.—	100.—
42% pešt. kom. k. o. x . . .	105.75	106.75
42% 10% pr. . .	100.50	101.50
42% zast. pisma Innerst. . .	100.20	100.35
42% dež. hranilnice . . .	100.—	100.90
42% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100.—	101.—
42% obl. ogr. lokalnih železn. . .	100.50	101.50
42% obl. češke ind. banke . . .	99.90	100.—
42% prior. lok. želez. Trst. . .	99.50	100.—
42% Prior. dolenskih želez. . .	313.50	315.50
42% prior. juž. žel. kup. . .	100.70	101.70
42% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100.70	101.70
Srečke.		
42% od l. 1860% . . .	195.—	197.—
42% od l. 1864 . . .	285.—	287.—
42% tizske . . .	158.75	160.75
42% zeln. kred. i. omistje . . .	295.—	302.—
42% II. . .	300.—	309.—
42% ogrske hip. banke . . .	224.—	273.—
42% srbske a frs. 100% . . .	101.—	109.50
42% turške . . .	153.25	154.25
42% Basilijske . . .	23.90	25.90
42% kreditne . . .	472.50	482.50
42% imoško . . .	78.—	84.—
42% Krakovske . . .	90.—	94.—
42% Ljubljanske . . .	59.—	65.50
42% Avstr. rdeč. križa . . .	50.—	52.—
42% Ogr. . .	31.25	33.25
42% Rudolfove . . .	57.—	62.—
42% Salcburške . . .	71.—	76.—
42% Dunajske kom. . .	522.—	532.—
Dejstva.		
42% južne železnice . . .	124.90	125.90
42% Državne železnice . . .	682.—	683.—
42% avstr.-ogrsk. bančne deln. . .	1645.—	1654.—
42% avstr. kreditne banke . . .	690.25	691.25
42% Ogrske . . .	819.25	820.25
42% Živnostenske . . .	242.50	243.—
42% Premogokop v Mostu (Brux) . . .	656.—	658.—
42% Alpinske montan . . .	587.85	588.85
42% Praške žel. ind. dr. . .	2734.—	2744.—
42% Rima-Muranyi . . .	580.50	581.50
42% Trnoveljske prem. družbe . . .	280.—	284.—
42% avstr. orožne tovr. družbe . . .	592.—	593.—
42% Češke sladkorne družbe . . .	150.50	151.—
Valute.		
42% C. kr. cekin . . .	11.34	11.38
42% 20 franki . . .	19.12	19.15
42% 20 marke . . .	23.47	23.53
42% 50 franki . . .	23.94	24.03
42% 100 franki . . .	117.17	117.37
42% 1000 franki . . .	95.65	95.95
42% 10000 franki . . .	252.75	253.75
42% 100000 franki . . .	4.84	5.—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 28. aprila 1906.

Termin.	Stanje	barometra	temperatura	Vetrovi	Nebo
Pšenica za maj . . .	100 kg	16.16			
20 franki . . .	100	16.44			
Rž . . .	100	13.48			
Koruza . . .	100	13.46			
Oves . . .	100	13.65			
1. maj . . .	100	16.10			
2. junij . . .	100	12.76			

Efektiv.

Neizpremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Visina nad morjem 306.2. Srednji tlačni tlak 738.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. zv. . .	726.6	5.7	sr. sv. zahod	dež
1. 7. . .	728.8	5.3	brezvetno	megla
2. zj. . .	723.5	14.7	p.m. j. zahod	pol. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 9.6°, normalna: 12.0°. — Padavina v mm 22.3

Mesto vsakega drugega obvestila.

+

Alojzij Seliškar, hiš. posestnik, naznanja v svojem in v imenu svojega sina Alojzija in hčere Ane, omožene Repič prežalostno vest, da je njegova predraga soproga, ožir. mati, gospa

Marijana Seliškar

roj. Lah

v ponedeljek, dne 30. aprila ob 9. uri dopoldne po kratki bolezni, prežalostno v 79. letu starosti mirno zaspala v Gospodu. Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 2. maja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulice št. 11 na pokopališču k Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah. Bodi jej blag spomin! 1596

V Ljubljani, 30. aprila 1906.

Venci se na željo pokojnice hvaležno odklanjajo.

Stanovanje

v Knafllovih ulicah št. 5 v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev ali avgustov termin.

Pojasnila daje upravništvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, želi svojo službo premeniti najraje na deželo. Vstop s 15. junijem t. l.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Jelšev les

se kupi v večjih množinah proti dobremu plačilu.

Ponudbe na naslov **Golkonda, Gradec V., Morregasse 10 p. r.**

Stanovanje

v Knafllovih ulicah št. 5 („Narodna Tiskarna“) v II. nadstropju s 3 sobami, kuhinjo in pripadki se odda za avgust ali pa tudi že za julij.

Več se izve v upravn. „Narodne Tiskarne“.

Ni mogoče

ceneje dobiti činega pečiva, kakor ga razpošilja

I. Kranjska tiskarna finih piškotov

E. Brandt v Kranju.

150 kosov po 2 vin. za 2 krone

75 „ „ 4 „ 12 krone

Za gostilne in kavarne je tako blago po 4 vin. prav pripravno.

Kompanjon

ali kapitalist, ki hoče stopiti v zvezo s popolnoma dobro izočenim podjetjem se išče.

Pismene, neanonimne ponudbe pod šifro „2000 Kr“ na reklamno podjetje **W. K. NUČIČ v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.**

V hiši na oglu **Miklošičeve ceste** in **Dalmatinovih ulic** se odda za avgustov termin v I. nadstr. elegantno

stanovanje

s 6, event. 5 sobami itd. z erkerjem in razgledom na park. Oddasta pa se tudi

1 ali 2 nemeblenovani sobi

z vhodom iz stopnice pripravno tudi za manjšo pisarno. — Več se izve v **Sodnijskih ulicah št. 11, I. nadstr.**

Samostojnega kolarja

ali takega, ki želi postati samostojen, marljivo in veččega vsakovrstnega kolarskega posla, išče hišni posestnik in kovaški mojster v **Karlovu, na Baniji št. 24**, na glavni cesti Zagreb-Metlika. Kolar je lahko oženjen ali samski. Za kolarski posel jamčim, ker je to stara trdka, samo obnovljena; jaz sam mu dam zaslužka približno 600 K na leto. Prodano je tudi gozda za okoli 500.000 gld. in se les že seka in izvaža, zato je stalen, dober zaslužek za več let zagotovljen.

Ponudbe upravništvu „Sl. Naroda“ pod „1592“.

Vsakdo

dobi zastoj

1000 slik obsegajoč nov cenovnik

o urah, zlatnini, srebrnini, kitajski srebrnini, glasbilih

ki ga gratis in franko razpošilja razpošiljalnica

P. LUST, Krakov

Avstr. No. I. 1575

Mesečna soba

lepo opravljena, s posebnim vhodom in v solnčni legi na **Mestnem trgu** se odda 15. maja ali 1. junija.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Suho skladišče

(magacin)

se išče za takoj v Ljubljani, v mestu.

Kdo — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Lepo stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami v II. nadstr. se odda ceno v najem. Tudi vrt je na razpolago.

Več se poizve na **Kuhnovi cesti št. 23**, pritličje na desno.

Absolvent trgovskega kurza

z večmesečno prakso, želi dobiti službo kontorista; sprejme pa tudi mesto pisarja pri kakem advokatu ali notarju.

Cenjene ponudbe je poslati na naslov: „**A. B. poste restante, Selca nad Školjo Loko.**“

Stanovanje

s 3, eventualno 4 sobami, kuhinjo in srambo se takoj ali s 1. avgustom odda v najem.

Več se poizve pri **A. Šarabonu na Zaloški cesti št. 1.**

Katera gospa, vdova,

z mesečno penzijo, od 40 do 50 let stara, brez otrok, bi hotela iti za

gospodinjo

k vdovu. Dobi skupno hrano in prosto sobo za stanovanje.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Elegantne obleke

po najnovšem kroju

po pristnega angleškega blaga priporoča

Jos. Rojina

v Ljubljani

Selenburgove ulice št. 5.

Mesečna soba

s posebnim vhodom, z eno ali dvema posteljama, se takoj odda 1590 1

v **Gradišču št. 8, I. nadstr.**

Pravi, 10 tednov star

bernhardinec

s pasmo se proda v Kolodvorskih ulicah št. 7.

Stari komisni čevlji

že predelani ali še nepredelani, kakor tudi škornji se dobivajo en gros najceneje pri

L. Pressburger & sin

na Dunaju XX./I.

Redka prilika.

Krasno posestvo

je na prodaj tik okrajne ceste I. razreda, v bližini mesta in svetovno slovečih toplic na Spod. Štajerskem. Posestvo meri 15 oralov, in obstoji iz vinograda, njiv, sadnega in zelenjadnega vrta, travnika, gozda in dveh hiš. Gospodarska hiša (slična vili) ima 3 sobe, pokrito verando, prednjo, kuhinjo, srambo za živila in dve kleti. Druga hiša ima eno sobo, prednjo, kuhinjo in veliko klet. Obe hiši sta zidani, z opeko kriti, ter v dobrem stanju.

Posestvo leži vse skupaj; prikladno je posebno radi zdravega podnebja in drugih ugodnosti za penzioniste ali bolne osebe. Izplačati je le 2000 gld., drugo lahko ostane vknjiženo.

Naslov pri upravništvu „Slov. Naroda“ pod šifro „Redka prilika 2000“.

Znamenita moderno urejena tvornica

G. Skrbic

v Zagrebu, Ilica št. 40

priporoča svoje na glas solidne in cene

žaluzije

lesene in platinene

rolete, lesene in

železne kapice

za okna kakor tudi za trgovine itd.

Cenovnik zastoj in poštne prosto. 4

Najboljši čas za sajenje do

srede maja.

Iglasta drevesa

v 100 najplemenitejših vrstah in vseh velikostih.

Rože

v najlepši izbiri priporočajo

drevesne šole

Adalberta Faragó

c. kr. dvornega dobavitelja v **Zalae-gerszegu** ob železnici **Dunajsko Novo mesto-Nova Kaniža.**

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Ženitna ponudba.

Vdovec na deželi, nad 40 l. star, z otroci s 5-18 leti z letno plačo 3000 K! in stanovanjem, s pravico do penzije, se želi zopet poročiti z gospo, samsko ali vdovo, ki ima primerno premoženje. Resne ponudbe s fotografijo, ki se takoj vrne, naj se pošilja pod „**S. K. 6**“ na upravništvo „Sl. Naroda“.

Ženitna ponudba.

Vdovec na deželi, nad 40 l. star, z otroci s 5-18 leti z letno plačo 3000 K! in stanovanjem, s pravico do penzije, se želi zopet poročiti z gospo, samsko ali vdovo, ki ima primerno premoženje. Resne ponudbe s fotografijo, ki se takoj vrne, naj se pošilja pod „**S. K. 6**“ na upravništvo „Sl. Naroda“.

Dimikarski vajenec

se sprejme takoj. Pojasnila daje upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1549-2

Hiša

št. 14 v **Gov. Logatcu**, in nadstropna, tik cerkve in v bližini c. kr. uradov, pripravna tudi za obrt, se proda iz proste roke.

Več se izve pri **M. Hammerlitz v Logatcu.**

Trgovski pomočnik

izvežban v špecerijski in manufakturni stroki išče trajne službe v mestu ali na deželi v kaki večji trgovini.

Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „**Trajna služba št. 2014**“.

150 sežnjev trdih, lepih

drva

proda takoj

FRANC JARG

posestnik v **Medvodah.**

Gostilna

popolnoma nanovo renovirana z velikim blevom, svinjakom, z 8 sobami, plesno dvorano in pritliklinami, se radi družinskih razmer v prijaznem trgu Vipavske doline takoj proda Na razpolago je tudi kak vinograd.

Zadevne ponudbe je poslati upravništvu „Slov. Naroda“.

Salame

fine ogrske gld. 1.90; iz gnjati zelo priljubljene gld. 1.30; dunajske 86 kr.; bolj fine gld. 1.15 za kilo

Gnjat

à la Praga 1 gld.; brez kosti gld. 1.20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr. — **brinjeve**, gld. 1.20 liter pošilja s poštnim povzetjem od 5 kil naprej

Slivovka,

335-9

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznanj o dopisnem blagu. — Kupujem pa vedno **brinjevo olje.**

Osebni kredit za uradnike,

častnike, učitelje itd. Samostojni konzorcij Uradniškega društva za hranilne vloge in predajne dovoljuje posojila na osebni kredit pod najzmernejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim odplačilom. Posredovalci so izključeni. Naslove konzorcijev naznani brezplačno **osrednje vodstvo Uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25.**

Velika gostilna

z mesarijo, kegljiščem, lepimi obširnimi vrtovi, gospodarskimi poslopi v obrtnem-rudarskem kraju na Spodnjem Štajerskem se v najkrajšem času prostovoljno proda.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Lepo posestvo

se proda in sicer zidana hiša, skedenj, hlev in svinjak, kozle, polja za 20 mernikov posestva, na vrtu se nakosi 5 voz dobrega sena, vobče se pa lahko redi 5 glav govedi in štirje prašiči. K posestvu spada tudi 6 tisoč kvadratnih metrov obsežen vinograd z novimi nasadi ter 4 orale in pol gozda. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Pravým pokladem

pro všechny, kdo pohlazením v mládí onemocněli, jest výtečné dílo:

Dra Retaua Sebeochrana.

České vydání po 80m vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo věděl dluh tomu své uzdravení. Lze je dostati u P. Bierer, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakož i v každém knihkupectví.

Stanovanje

s 4 sobami in pritliklinami se odda takoj na **Resljevi cesti št. 3, I. nad.**

Stanovanje se lahko ogleda istotam od 10.—12. ure.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v. r. g. l.

Rez. fond: 31,865,386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737,159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, Jozef Plezner so v lastnej bančni hiši v **Gospodarskih ulicah št. 12.**

Vsak član ima po preteku potih let pravice do dividende.

Glanzine

Heb in Lipsko.

FRITZ SCHULZ jun. del. druž.

Po Glanzinu je ukano perilo najlepše.

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu

V tablicah po 10 h napredaj povsod.

Ženitna ponudba.

Vdovec na deželi, nad 40 l. star, z otroci s 5-18 leti z letno plačo 3000 K! in stanovanjem, s pravico do penzije, se želi zopet poročiti z gospo, samsko ali vdovo, ki ima primerno premoženje. Resne ponudbe s fotografijo, ki se takoj vrne, naj se pošilja pod „**S. K. 6**“ na upravništvo „Sl. Naroda“.

Ženitna ponudba.

Vdovec na deželi, nad 40 l. star, z otroci s 5-18 leti z letno plačo 3000 K! in stanovanjem, s pravico do penzije, se želi zopet poročiti z gospo, samsko ali vdovo, ki ima primerno premoženje. Resne ponudbe s fotografijo, ki se takoj vrne, naj se pošilja pod „**S. K. 6**“ na upravništvo „Sl. Naroda“.

Otroci ob tem izvrstno uspevajo in ne trpe na motenju prebavljanja.

Se obnaša izvrstno ob bljuvanju, črevesnem kataru, driski itd.

Priporoča jo na tisoče domačih in inozemskih zdravnikov.

Najboljše živilo za zdrave in na želodcu bolne otroke.

Naprodaj po lekarnah in drogerijah.

Tvornica diet. živil R. KUFEKE, Dunaj I., in Bergedorf—Hamburg.

Ces. kr. avstrijsko

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beogradu.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga na Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomest, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mautersdorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomest, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregenz, Cuiin, Zeneva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomest, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — **Praga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga na Trbiž.** Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomest, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, M. Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (v Prago direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Pizen Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Cuiin, Bregenz, Inomest, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomesta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Muraua, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Inomesta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejovic, Pizna Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Praga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. V Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Perilo za novorojenčke

Anton Šarc
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8
Lastna izdelovalnica 1131 G
na Sv. Petra nasipu števil. 7.

Vabilo

rednemu občnemu zboru
gremija trgovcev v Ljubljani

ki se bo vršil

dne 15. maja t. l. ob treh popoldne
v mali dvorani „Mestnega doma“.

Dnevni red:

- Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
 - Poročilo o delovanju, polaganje računa za leto 1905., poročilo računskih preglednikov.
 - Določitev doklade za leto 1905.
 - Volitev načelnikovega namestnika.
 - Volitev enega člana in dveh namestnikov v razsodiški odbor.
 - Gremijalna šola.
 - Raznoterosti.
- Za slučaj nesklepčnosti zaradi prepičle udeležbe se vrši drug redni občni zbor dne 22. maja t. l. ob isti uri, ravno tam ter z istim dnevnim redom, ki pa sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Zidanje rakev
(Graft)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni
stavitelj novega pokopališča
po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve
v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja
mestnega stavitelja
1561—2 v Ljubljani, Pred Škofijo št. 3.

Oddam
za primerno najemščino v neposredni bližini južne železnice, t. j. v Ljubljani na Sv. Martina cesti št. 20 ležeče

velike in svetle
delavnice
pripravne za vsako obrt,
krasna skladišča
(transito)

kleti z vodovodom in hlev
za dva konja.

Prodano dobro
kontrolno blagajno
(National.)

Pojasnila pri lastniku **Jos. Petriču** ravnotam. 1409—6

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifo.

Od 1. junija interurbana telefonska zveza.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja do konca oktobra. **Hrvatskem**

Leta 1904 je bilo 5120 ljudi. Od zagorjanske železniške postaje Zabok-Krapinske Toplice oddaljene eno, od postaje Rogatec, lok. žel. Grobelno-Rogatec, pa dve uri vožnje. Od 1. maja vsak dan omnibus k vsakemu vlakcu proge Zabok-Krapinske Toplice, k postaji Rogatec k popoldanskemu vlakcu. — 30° do 35° R (37° do 43° C) gorke akrototerme, ki eminentno vplivajo proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, pri ishiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike baskinske, separatne kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in ne drage restavracije; stalna toplašna godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igro itd. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobe v vseh knjigarlah. Prospekte in pojasnila pošilja

1370—3 kopališko ravnateljstvo.

V hiši na oglu Sodnijskih in Cigaletovih ulic

so oddati za avgustov termin, eventualno tudi preje, sledeča

stanovanja:

stanovanje, obstoječe iz treh sob, kopalne in poselske sobe, kuhinje in drugih pritliklin;

stanovanje, obstoječe iz štirih sob, s kopalno in poselsko sobo, kuhinjo in drugimi pritliklinami in

stanovanje v suterenu, obstoječe iz 2 sob in pritliklin.

Nadalje se odda tudi nekaj

prostorov

pripravnih za prodajalne ali pisarne.

Natančneje se izve v odvetniški pisarni dr. M. Pirca istotam. 1570 2

Pravkar izšlo:

Vošnjak Bogumil

Na razsvitu
Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana objektivno, brez onega neutemeljenega slovanskega navdušenja, pa seveda tudi brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je napisal Slovenec, Slovan. Omislil in preudrjal naj bi si jo vsak izobražen Slovenec, da si razbistri svoje predstave in nazore o Rusiji in ruskem narodu. Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem, mu postane jasno. Nesrečna vojna z Japonci, krvavi domači nemiri, sijajni nenaadni uspeh revolucije: za vse to moramo iskati in najti pravih vzrokov činiteljev in ciljev. 54—44

Ukusno opremljena knjiga z izvrstno riabo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja
v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h, po pošti 30 h več.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC
trgovina z vinom na veliko.
Ladji: „Domitila“ & „Štefanija“
v Pulju v Istri
prodaja vina:

Vino z Visa, rdeče	liter po 40 in 42 h	Dalmatince, bel	liter po 36 in 38 h
belo	48 " 50 "	Cviček (Opolje)	34 " 36 "
Istrijske, rdeč	36 " 38 "	Teran (iz obranih jagod)	40 " 40 "
bel	36 " 32 "	Muskat (bel, sladek)	56 " 60 "
Dalmatince, rdeč	32 " 34 "		

franko kolodvor Pu'j v izposojenih posodah, ki se ne uračunijo, pa jih je treba čimprej vrniti
franko kolodvor Pu'j. Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 56 litrov naprej. Za prirodo svojih vin popolnoma jamčiva

1. maja, torek
do 3. maja, četrtek
se prodajajo vse svilnate, batistaste in suknene bluze za polovično ceno.
Radi pozne sezone prodajam vse damske obleke 50% ceneje.
Največja izbira oblek za gospode kakor tudi klobukov in slamnikov po najnižjih cenah!
O. Bernatović
v Ljubljani, na Mestnem trgu števil. 5.

K. O. Br. 274

Oglas.

V obsegu katastrskega premera mesta Belgrada, občine Belgrad, sta potrebna

dva diplomirana inženirja ali dva geometra

z višjo strokovno izkušnjo.
Kandidati morajo imeti najmanj pet let prakse.
Prvenstvo imajo oni mladi ljudje, ki so že delali pri katastrskem premeru večjih mest.
Prosijo se vsi oni, ki bi hoteli delati na tem poslu, da se javijo občini belgradski s svojimi pogoji in zahtevami

najdalje do 1./14. maja t. l.

Prijave z dokumenti o teoretiški in praktični izkušnji naj se naslovijo: **Katastarskom odseku opštine beogradske.**

Iz pisarne katastrskega odseka občine mesta Belgrad
6/19. aprila 1906.

CES. in KRALJ. DVORNI ZAVOD ZA UNIFORMIRANJE
Ustanovljeno leta 1846. **F. M. NETSCHER** Ustanovljeno leta 1846.
Resljeva cesta št. 3 LJUBLJANA Sv. Petra cesta št. 37.

„pri veliki tovarni“

Prva in največja zaloga narejenih oblek na Kranjskem za gospode, dame, dečke in deklice.

Radi prenapoljene zaloge otročjih kostumov in havelokov polovico ceneje.

Obleke po meri izgotavljam fino, točno in trpežno.

Fina postrežba in najnižja cena.

Franc Čuden
urar in trgovec
v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.
Edino zastopstvo in velika zaloga svetovno znanih originalnih
Puchovih koles
od 200 K dalje z 2letnim jamstvom.
Kolesa iz drugih tovarov od 100 K dalje z 1letnim jamstvom.
Priporočam vse kolesarske potrebščine ter gumaste plašče in cevi.
Ceniki zastoj in poštne prosti.

